

**HOVEDINSTRUKS FOR STYRINGEN AV
PATENTSTYRET**

Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 28.05.2014

1 Innledning

Hovedinstruksen er fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) 28.05.2014 i medhold av gjeldende Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten, heretter kalt Reglementet. Styringen av Patentstyret generelt og økonomiforvaltningen spesielt skal følge Reglementet med de tilføyelser og presiseringer som framgår av denne instruks. Reglementet er overordnet denne instruks. Ved bruk av instruksen må man derfor også forholde seg til alle punktene i Reglementet.

Instruksen erstatter tidligere hovedinstruks for virksomhetsstyringen i Patentstyret fastsatt av Nærings- og handelsdepartementet 06.02.2012.

2 Instruksens formål, virkeområde og forhold til Reglementet

Formålet med Reglementet er å sikre at:

- statlige midler brukes og inntekter oppnås i samsvar med Stortingets vedtak og forutsetninger
- fastsatte mål og resultatkrav oppnås
- midlene brukes effektivt
- statens materielle verdier forvaltes på en forsvarlig måte

Formålet med hovedinstruksen er å angi virksomhetens myndighet og ansvar og departementets overordnede og langsiktige forutsetninger for og krav til systemer, rutiner og styringsprosesser. Dette skal sikre at formålet med Reglementet oppnås. Mer spesifikke og kortsiktige krav gis i de årlige tildelingsbrevene fra departementet.

3 Departementets overordnede ansvar og styring av virksomheten

Statsråden har det konstitusjonelle og overordnede ansvaret for Patentstyrets styring og forvaltning.

Departementet fastsetter overordnede mål og styringsparametere for Patentstyret på bakgrunn av dialog med virksomheten. Målene og parameterne skal inngå i styringsdialogen mellom Patentstyret og NFD. Foruten evalueringer vil NFDs oppfølging av Patentstyrets virksomhet inkl. mål, parametere og oppnådde resultater normalt bli ivaretatt gjennom den ordinære styringsdialogen mellom virksomheten og departementet, jf. pkt. 4 nedenfor.

Videre har departementet overordnet ansvar for at:

- Patentstyret bruker tildelte ressurser effektivt
- styringsdialogen mellom departementet og Patentstyret fungerer på en hensiktsmessig måte
- Patentstyret rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon
- det gjennomføres kontroll med virksomheten, og at Patentstyret har forsvarlig intern kontroll
- evalueringer gjennomføres

Patentstyret har et tett samarbeid med Justisdepartementet når det gjelder forskrifter og lovgivningen på området industrielt rettsvern og internasjonale forpliktelser. Patentstyret bistår Utenriksdepartementet med eksperthjelp i saker vedrørende Norges internasjonale forpliktelser innen industrielt rettsvern.

4 Styringsdialogen

Den årlige styringsdialogen består av følgende hoveddokumenter:

- departementets årlige tildelingsbrev
- virksomhetens årsrapport
- virksomhetens øvrige rapporter i løpet av året
- departementets tilbakemelding på rapporteringen
- departementets referater fra møter med virksomheten

Videre skal etatsstyringsmøtene være det formelle forum for styring og beslutning. Antall planlagte etatsstyringsmøter og alle rapporteringskrav skal framgå av tildelingsbrevet.

5 Myndighet og ansvar til virksomheten

Patentstyret skal være et nasjonalt kompetansesenter for immaterialrettigheter.

- Som myndighet skal Patentstyret behandle søknader og tildele patent-, varemerke- og designrettigheter i Norge (industrielle rettigheter).
- Patentstyret skal også bidra til å øke kunnskapen om immaterielle rettigheter og stimulere til økt beskyttelse og bedre bruk av slike rettigheter og verdier.

Patentstyret skal gjennom deltakelse i Nordisk patentinstitutt (NPI) styrke og opprettholde kompetanse for behandling av patentsøknader innen alle fagområder. Etaten skal som ledd i NPI-samarbeidet blant annet behandle internasjonale patentsøknader hovedsakelig fra norske søkere og utføre granskningsoppdrag for utenlandske virksomheter.

Patentstyret er et ordinært forvaltningsorgan. Det som kjennetegner denne organisasjonsformen, er at virksomheten er en del av staten som juridisk person, styres ved instruksjon, er bevilgningsfinansiert, kontrolleres av Riksrevisjonen og er underlagt det statlige bevilgningsreglementet og Reglement for økonomistyring i staten. De ansatte er statstjenestemenn.

6 Regelverk

Følgende lover og forskrifter m.v. er sentrale i Patentstyrets myndighetsutøvelse:

- Lov om Patentstyret og Klagenemnda for industrielle rettar (patentstyrelova)
- Lov om patenter (patentloven)
- Lov om varemerker (varemerkeloven)
- Lov om beskyttelse av design (designloven)
- Lov om varer av edelt metall mv. (edelmetalloven)
- Forskrift til Patentstyrelova (patentstyreforskrifta)
- Forskrift til patentloven
- Forskrift til varemerkeloven
- Forskrift til designloven
- Forskrift om registrering av ansvarsmerker
- Forskrift om betalinger mv. til Patentstyret og Klagenemnda for industrielle rettigheter
- Lov om retten til oppfinnelser som er gjort av arbeidstakere
- Forskrift for meklingsnemnda for arbeidstakeroppfinnelser
- Lov om oppfinnelser av betydning for rikets forsvar
- Forskrift om behandling av saker etter lov om oppfinnelser av betydning for rikets forsvar

7 Leder av virksomheten

Virksomheten ledes av en direktør som beskikkes i seks års åremål med mulighet til forlengelse.

8 Krav til den interne styringen

Direktøren har ansvar for å:

- gjennomføre aktiviteter i tråd med Stortingets vedtak og forutsetninger og fastsatte mål og prioriteringer fra departementet
- fastsette mål og resultatkrav og foreta prioriteringer med ettårig og flerårig perspektiv innen virksomhetens ansvarsområde
- sørge for planlegging, gjennomføring og oppfølging, inklusiv resultat- og regnskapsrapportering
- definere myndighet og ansvar og fastsette instruksjoner innen virksomhetens ansvarsområde for å sikre oppfyllelse av Reglementet, inklusiv ansvarsforhold mellom direktøren og Patentstyrets øvrige ledelse
- ha helhetlig intern kontroll

Direktøren har ansvar for at Patentstyrets interne kontrollsystem sikrer måloppnåelse gjennom målrettet og effektiv drift, pålitelig økonomiforvaltning og overholdelse av lover og regler. Den interne styringen skal være basert på:

- risikovurderinger: for å avdekke risikoer som kan ha konsekvenser for måloppnåelsen og analysere hvordan påvist risiko skal håndteres
- aktiviteter og systemer: for å sikre kontroll gjennom hensiktsmessige retningslinjer, rutiner, fullmakter og arbeidsfordeling
- oppfølging: systemer som sikrer at nødvendige tiltak følges opp, bl.a. gjennom oppfølgingsaktiviteter og ved at større evalueringer gjennomføres ved behov
- informasjon og kommunikasjon: at virksomheten har tilgjengelige og tilfredsstillende informasjons- og kommunikasjonssystemer på alle nivåer for å styre virksomheten mot måloppnåelse
- organisasjonskultur: bl.a. ansattes holdninger, styringsfilosofi, etiske verdier, organisering og utviklingsmuligheter

9 Flerårige faglige føringer

Patentstyret skal bidra til å øke kunnskapen om immaterielle verdier og rettigheter i Norge slik at næringslivet stimuleres til innovasjon og verdiskaping.

10 Ansvarsavklaringer med andre statlige virksomheter

Patentstyret har blant annet samarbeidsavtaler med Innovasjon Norge, Norges forskningsråd og Norsk Design- og Arkitektursenter. Hensikten er at det næringsrettede virkemiddelapparatet skal framstå som samordnende aktører for næringsaktører som har behov for IPR-tjenester. Samarbeidsavtalene vil kunne endres jevnlig på bakgrunn av erfaringer og behov.

11 Styring og forvaltning av eierinteresser

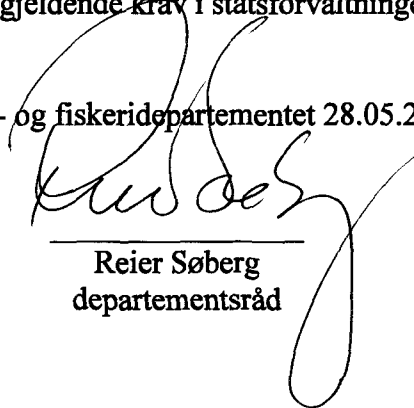
Erverv av aksjer, andre verdipapirer eller eiendom må tas opp med departementet på forhånd. Det må deretter gis særskilt bevilgning fra Stortinget til alle slike investeringer. Dersom det foretas slike investeringer, skal det utarbeides egne retningslinjer for

Patentstyrets forvaltning, som bl.a. inkluderer hvordan styrings- og kontrollmyndigheten skal utøves overfor hvert enkelt selskap/foretak eller grupper av selskaper/foretak. Styring, oppfølging og kontroll skal tilpasses statens eierandel, selskapets egenart, risiko og vesentlighet.

12 Administrative standarder og systemer

Det henvises til de til enhver tid gjeldende krav i statsforvaltningen.

Nærings- og fiskeridepartementet 28.05.2014

Reier Sjøberg
departementsråd

